

Na raskrižju robotike i umjetne inteligencije

Marija Jelović, mag. ing. el.

Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za stručne studije

Disruptivne tehnologije u obrazovanju: podrška studentima u kreativnosti

01 Disruptivne tehnologije u obrazovanju

02 Robotika u obrazovanju

03 Umjetna inteligencija u robotici

04 Robotska ruka Mitsubishi

05 Pick-and-place zadaci

06 Primjena u nastavi

07 Razvoj kreativnosti studenata

08 Prednosti i izazovi

09 Budućnost robotike u obrazovanju

10 Zaključak

Disruptivne tehnologije temeljito mijenjaju način rada, učenja i stvaranja vrijednosti u društvu.

Transformacija

Zamjenjuju postojeće metode i procese novim, učinkovitijim pristupima koji bitno povećavaju mogućnosti.

Demokratizacija

Omogućuju pristup znanju i alatima koji su nekad bili dostupni samo eliti ili specijaliziranim institucijama.

Ubrzanje

Ubrzavaju stjecanje kompetencija – studenti u tjednima usvajaju vještine koje su ranije zahtijevale godine.

Suradnja

Potiču timski rad između čovjeka i stroja, razvijajući nove oblike kreativne i intelektualne suradnje.

Robotika

Fizička manipulacija, automatizacija, mehatronika, haptička povratna informacija u učenju

Umjetna inteligencija

Prilagodljivo učenje, personalizacija, prepoznavanje uzoraka, generativni AI

Proširena stvarnost

AR/VR simulacije, vizualizacija apstraktnih pojmova

Internet stvari

Pametna učionica, senzori, podaci u stvarnom vremenu, ugradbeni sustavi

3D ispis

Brza izrada prototipova, materijalizacija ideja, STEM projekti

Oblak i veliki podaci

Suradnički rad, analitika učenja, globalni pristup resursima

Robotika i AI u obrazovanju

Od teorije do praktičnog inženjerskog iskustva

85%

budućih poslova još ne postoji

4,0 M

novih STEM pozicija do 2030.

+62%

porast robotike u industriji

TOP 3

tražene vještine: AI, roboti, podaci

Zašto robotika u kurikulumu?

Praktična primjena teorije

Studenti odmah vide rezultate svojih algoritama u fizičkom prostoru – povratna informacija je neposredna i motivirajuća.

Međupredmetna integracija

Robotika spaja matematiku, fiziku, programiranje, mehaniku i AI u jedan koherentan projekt.

Tržišna relevantnost

Industrija traži inženjere koji znaju programirati, integrirati i optimizirati robotske sustave.

Kultura rješavanja problema

Rad s robotom nema jednostavnih odgovora – potiče iterativno razmišljanje i kreativnost.

Klasična robotika: preciznost i ponovljivost. AI robotika: prilagodljivost i inteligencija.

Klasična robotika

- Unaprijed programirani pokreti
- Isti zadatak, uvijek identično
- Strogo definirano radno okruženje
- Skupo reprogramiranje
- Ne prepoznaje razlike među objektima
- Ne funkcionira u nestrukturiranim situacijama

AI-potpomognuta robotika

- Učenje iz primjera i iskustva
- Prilagodba promjenama u okruženju
- Prepoznavanje objekata i situacija
- Autonomno planiranje pokreta
- Otpornost na šum i nepredvidive uvjete
- Primjenjiva u nestrukturiranom prostoru

Računalni vid

Prepoznavanje objekata, segmentacija scene, procjena položaja, 3D rekonstrukcija prostora. Temelji se na CNN arhitekturama.

Planiranje pokreta

Algoritmi poput RRT, PRM; planiranje putanje uz izbjegavanje prepreka u stvarnom vremenu.

Strojno učenje

Podržajno učenje za autonomno svladavanje zadataka, nadzirano učenje za klasifikaciju objekata.

Prirodni jezik (LLM)

Upravljanje robotom glasovnim naredbama; LLM za planiranje zadataka i tumačenje uputa.

Senzorska fuzija

Integracija LiDAR-a, RGB-D kamera, taktilnih senzora i IMU-a za cjelovitu percepciju okoline.

Digitalni blizanac

Virtualni model robotskog sustava za simulaciju, testiranje i programiranje bez fizičkog rizika.

Robotska ruka Mitsubishi i pick-and-place zadaci

Praktični alat za inženjersko obrazovanje

Mitsubishi MELFA RV/RH serija – ključne karakteristike

Stupnjevi slobode	6-osni, vertikalni artikulirani
Nosivost	2 – 20 kg (ovisno o modelu)
Radius doseg	504 – 1388 mm
Ponovljivost	±0,02 mm (industrijska preciznost)
Kontroler	CR800-D / CR750-D
Programiranje	MELFA BASIC V, R56TB pendant
Komunikacija	Ethernet, RS-232, I/O (CC-Link)
Suradni način rada	Sigurnosna detekcija sudara (cobot opcija)

Teach Pendant (R56TB)

Fizički upravljač s joystickom za ručno vođenje robota točku po točku. Studenti vizualno programiraju trajektorije i uče o koordinatnim sustavima.

MELFA BASIC V

Vlastiti programski jezik tvrtke Mitsubishi. Strukturirani jezik nalik BASIC-u s naredbama za pokret (MOV, MVS, DLY), logiku i upravljanje I/O priključcima.

RT Toolbox3

Računalni softver za izravan rad bez robota, simulaciju i praćenje. Studenti testiraju program u virtualnom okruženju prije fizičke izvedbe.

Python / ROS2

Suvremena integracija putem Ethernet protokola. Studenti pišu Python skripte koje šalju naredbe robotu – idealno za AI integraciju.

Pick-and-place = autonomno preuzimanje objekta s jedne pozicije i odlaganje na drugu, uz precizno pozicioniranje.

DETECT

Kamera ili senzor identificira objekt i određuje njegovu 3D poziciju

PLAN

Robot izračunava optimalnu putanju do objekta

APPROACH

Manipulator se precizno pozicionira iznad objekta

GRASP

Hvatač se zatvara u optimalnom hvatištu

MOVE

Objekt se prenosi na ciljnu lokaciju

PLACE

Precizno odlaganje uz provjeru položaja

+340%

učinkovitost

Uzimanje iz kutije (Bin Picking)

AI prepoznaje nasumično složene objekte u kutiji bez fiksne pozicije. CNN modeli segmentiraju i lociraju svaki komad.

-80%

grešaka hvata

Prilagodljivo hvatanje

Robot odabire optimalno hvatište ovisno o obliku, masi i materijalu objekta. Smanjuje otpad i greške za više od 80%.

0,1 mm

preciznost

Korekcija u stvarnom vremenu

Vizualni servoing – kamera u stvarnom vremenu ispravlja putanju. Kompenzira vibracije i toplinske deformacije.

10×

brže učenje

Prijenosno učenje

Robot uči hvatanje novih objekata iz malog broja primjera (few-shot). Nema potrebe za reprogramiranjem za svaki novi tip.

Primjena u nastavi i razvoj kreativnosti

Kolegij kao prostor inženjerskog stvaralaštva

Integrirani pristup: teorija + simulacija + praktični rad s Mitsubishi rukom

Modul 1 (2 tjedna)	Osnove robotike Kinematika, Denavit-Hartenbergovi parametri, prostori zglobova, direktna i inverzna kinematika
Modul 2 (3 tjedna)	Programiranje robota Sintaksa MELFA BASIC V, teach pendant, RT Toolbox3, jednostavni pokreti i putanje
Modul 3 (3 tjedna)	Senzori i percepcija Integracija RGB-D kamere, kalibracija eye-in-hand, prepoznavanje objekata OpenCV/YOLO
Modul 4 (4 tjedna)	AI-potpomognuta robotika Upravljanje Pythonom, demonstracija podržajnog učenja, pick-and-place s računalnim vidom
Modul 5 (3 tjedna)	Projektni zadatak Timski projekt: dizajn, implementacija i prezentacija autonomnog robotskog zadatka

Kreativnost nije urođeni talent – to je vještina koja se razvija kroz strukturirane izazove i slobodu eksperimentiranja.

Divergentno mišljenje

Robotski zadatak nema jedno rješenje. Studenti razvijaju sposobnost pronalaženja više alternativnih pristupa.

Kultura tinkeringa

Sloboda „kvariti i popravljati“ – iterativno poboljšavanje bez straha od greške. Fail fast, learn faster.

Sinteza znanja iz više područja

Studenti spajaju znanja iz mehanike, programiranja i AI u originalna rješenja. Interdisciplinarnost kao kreativni pokretač.

Vizualizacija apstraktnoga

Algoritam postaje fizički pokret. Apstraktni matematički koncepti dobivaju vidljiv, opipljiv oblik.

Osobno autorstvo

Svaki tim dizajnira vlastiti robotski sustav – studenti imaju vlasništvo nad idejom i provedbom.

Prezentacijska kreativnost

Demo day zahtijeva narativno i vizualno komuniciranje tehničkih rješenja – razvija se sposobnost izlaganja.

Prednosti

- Visoka motivacija i angažman studenata
- Izravna veza teorije i prakse
- Razvoj traženih kompetencija na tržištu
- Interdisciplinarno učenje
- Priprema za industriju 4.0 i 5.0
- Mjerljivi ishodi učenja
- Jačanje ugleda institucije

Izazovi

- Visoki početni troškovi opreme
- Potreba za stalnim usavršavanjem nastavnika
- Zahtijeva tehničku podršku i održavanje
- Nejednaka dostupnost (digitalni jaz)
- Sigurnosni protokoli i rizici
- Brzo zastarijevanje tehnologije
- Otpor dijela akademske zajednice

Budućnost robotike u obrazovanju

Trendovi koji oblikuju sljedeće desetljeće

2025–2027

Foundation modeli za robotiku

Generički AI modeli (slično ChatGPT-u, ali za robote) koji razumiju prirodni jezik i mogu upravljati različitim robotima bez reprogramiranja.

2026–2030

Ugrađena AI (Embodied AI)

Roboti koji uče iz interakcije s fizičkim okruženjem i razvijaju razumijevanje prostora, uzročnosti i zdravog razuma.

2025–2030

Humanoidni roboti

Figure 01, Optimus, Atlas – humanoidni roboti ulaze u industriju i obrazovanje kao svestrani asistenti.

2024–2026

Digitalni blizanac u nastavi

Svaki student ima virtualni model svog robotskog sustava za testiranje, simulaciju i udaljeni pristup.

1

Raskrižje kao prilika

Spajanje robotike i AI nije prijetnja – to je najveća obrazovna prilika 21. stoljeća za studente inženjerstva.

2

Mitsubishi kao platforma

Robotska ruka nije samo uređaj – ona je fizički medij kroz koji studenti uče razmišljati kao inženjeri.

3

Kreativnost je kompetencija

Robotski projekti razvijaju kreativnost jednako kao i tehničke vještine – upravo to industrija traži.

4

Obrazovanje mora pratiti razvoj

Sveučilišta koja ne integriraju AI robotiku u kurikulum gubit će relevantnost u industrijskom ekosustavu.

Hvala na pažnji!

Pitanja i rasprava

Marija Jelović, mag. ing. el.

Sveučilište u Splitu

Sveučilišni odjel za stručne studije

*"Robotika i AI nisu zamjena za čovjeka –
oni su alati kojima čovjek postaje više."
– MIT Media Lab*